

BERLINI GYORS – A HÉT FŐ HÍREI HÉTFŐN

2026. október 5.

1. Nehezen, de megegyezett a német kormány az ápolási törvény reformjáról

Hosszú tárgyalások után a szövetségi kormány megállapodásra jutott az ápolási biztosítás részleges reformjáról. A kabinet szeptember 30-án elfogadott egy elsődleges stabilizációs csomagot, amint azt Carsten Linnemann (CDU) szövetségi egészségügyi miniszter megerősítette. Ennek értelmében döntés született még egy szakértői bizottság felállításáról is a strukturális reform kidolgozása céljából. Ez utóbbinak tartalmaznia kell majd például a magán- és az állami ápolási biztosítás közötti pénzügyi kiegyenlítésre vonatkozó modelleket, valamint az ápolási otthonokban fizetendő, saját részre vonatkozó felső határt is. Ezek elsősorban az SPD követeléseit és még nem szerepelnek a kabinet által már jóváhagyott ápolási rendszer-átalakítási törvényben. A szakértői testületnek így 2027. január végéig kell javaslatokat benyújtania, majd jövő húsvétig kabinethatározatot kell hozni ezekről, hogy az átfogó strukturális reform 2027. július 1-jén hatályba léphessen – mondta Linnemann.

A miniszter a most elfogadott költségcsökkentéseket szükségesnek nevezte, mert a rendszer „hatalmas pénzügyi nyomás alatt áll”. Ehhez a Szövetségi Egészségügyi Minisztérium szerint többek között tervezik a gondozási biztosítás járulékfizetési határértékének havi 300 euróval történő emelését, valamint a gyermektelenek járulékpótdíjának 0,3 százalékponttal, 0,9%-ra történő emelését. Emellett a jövőben 0,52 százalékpontos pótdíjat szednek majd be az eddig járulékmentesen biztosított házastársak után is. Az általános járulékkulcs viszont 3,6%-on marad. Ezen felül a „Rehabilitáció az ápolás előtt” mottó alatt strukturális fejlesztésekre kerül sor, valamint a 60. életévüket betöltött biztosítottak a jövőben jogosultak lesznek egy korai szűrővizsgálatra („Check-up 60+”). Javítani tervezik továbbá az akut ápolási helyzetekben nyújtott ellátást, 2028-tól pedig akut rövid távú ápolási helyek is rendelkezésre állnak majd. Az ápolásra szoruló gyermekekkel rendelkező családok számára bevezetnek egy úgynevezett szociális térköltségkeretet, amelynek összege évente körülbelül 3600 euró.

A mostani megállapodás csak nehezen született meg, mert a költségmegtakarítások szükségességében és a tervezett reformokban nincs teljes egyetértés a koalíciós felek között. Emiatt is döntöttek végül úgy, hogy egy átfogó reform helyett első körben egy, a pénzügyi nyomást enyhítő reformot kezdenek, valamint egy szakbizottságot állítanak fel.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

2. Kollektív szerződéseinek jelentős részét felmondta a Volkswagen

Az egyre szükségsebb megkorító intézkedések körül kialakult vitában a válságban lévő autógyártó, a Volkswagen úgy döntött, hogy idén év végével felmondja kollektív szerződéseinek jelentős részét – köztük a kiemelten fontos keretbérmegállapodásról szóló szerződést is. Utóbbi jelenleg számos alapvető szabályozást foglal össze a Németországban dolgozó több mint 100.000 Volkswagen-alkalmazott számára. A 2026. december 31-ei határidőre történő felmondással a vállalat most „tárgyalási teret kíván megnyitni” az egyre erősödő költségnyomás miatt – áll az indoklásban. Arne Meiswinkel, a VW személyzeti igazgatója közölte továbbá, hogy az autóipar, és így a Volkswagen számára is jelentősen romlott a gazdasági helyzet. „Ezek a piaci változások strukturálisak és mélyrehatóak. Többek között a kínai gyártók olcsó exporttermékekkel törnek be az európai piacra.” Ez hatalmas mértékben növeli a vállalatra terhelődő ár- és versenynyomást, így a 2024-ben elfogadott 2030 jövőtér című dokumentumból származó intézkedéseket gyorsan és következetesen kell végrehajtani.

Összesen a VW vállalati kollektív szerződése 13 különálló szerződésből áll, amelyek többek között a munkakörülményeket, a munkaidőt és a pótlékokat szabályozzák. A VW szóvivője nem akart nyilatkozni a felmondott szerződések pontos számáról, az IG Metall szakszervezet szerint viszont tíz szerződésről van szó a 13-ból. A 2024-ben kötött kollektív szerződés és az abban rögzített, 2030 végéig érvényes foglalkoztatási garancia viszont nem érintett. Az akkor nehezen kialakított kompromisszum szerint a 2030-as céldátumig 35.000 munkahelyet szüntetnek meg a VW-nél Németországban. Ezen kívül annak a megállapodásnak a keretében csökkentették a bónuszokat és a pótlékokat, valamint felfüggesztették a béremeléseket is, Európa legnagyobb autógyártója pedig cserébe lemondott a gazdasági okokból történő elbocsátásokról és a gyárbezárásokról a céldátumig.

A munkavállalók tájékoztatása szerint a mostani szerződésbontások első következményeit a VW-alkalmazottak 2027 januárjától érezhetik meg, így a szakszervezet és az üzemi tanács ellenállást jelentettek be. „Ez egy aljas szabálytalanság a munkavállalók ellen, és ismét egy szégyenteljes kísérlet arra, hogy a munkavállalók zsebébe nyúljanak” – nyilatkozta Thorsten Gröger, az IG Metall alsó-szászországi vezetője.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

3. Újabb politikai elv a múlté az AfD választási győzelem után Szász-Anhaltban

Az AfD szeptember eleji szász-anhalti választásokon való kiemelkedő eredménye elviekben lehetővé teszi – a BSW-től kapott megfelelő parlamenti támogatás esetén – hogy a párt története során először magáénak tudhassa a tartományi miniszterelnöki tisztséget. Bár a tárgyalások még folyamatban vannak, az AfD kormány szerepétől való félelem hétről-hétre újabb és újabb bevett politikai és közigazgatási elvek felrúgásához vezet Németországban.

Az előző héten a német tartományi miniszterelnökök konferenciájának (MPK) esetében döntöttek úgy a tartományok kormányfői, hogy az elnöki tisztséget további egy évig Rajna-vidék-Pfalz tölti majd be. Mindezt úgy, hogy az elnökséget október 1-jén, a sorrend szerint Szász-Anhaltnak kellett volna átvennie, azonban – ahogy korábban írtuk – az AfD szeptember eleji választási győzelme után Szász-Anhalt miniszterelnöke, Sven Schulze (CDU) levélben jelezte az MPK jelenlegi

elnökének, egyben Rajna-vidék-Pfalz kormányfőjének Gordon Schniedernek (CDU), hogy lemond a tartományi testület soron következő elnökségéről.

Most pedig a tartományok belügyminiszterei hagytak fel a döntéshozatal során évtizedek óta érvényben lévő egyhangúsági elvvel. A jövőben a Belügyminiszteri Konferencia (IMK) határozataihoz a 16 tartományi szavazatból 13-as többség elegendő lesz. A változás konkrét hátterének ez esetben is a szász-anhalti politikai fejlemények tekinthetők. A tartományban az AfD választási győzelme nyomán a jövőben a párt egyik politikusa veheti át a belügyminiszteri posztot, és egyetlen ellenszavazattal megakadályozhatja a közös határozatok meghozatalát – érveltek a választás mellett a miniszteri konferencia jelenlegi tagjai. Mindeztidáig a tartományi miniszterek találkozóin íratlan egyhangúsági elv volt érvényben – határozat csak akkor született, ha egyetlen tartomány sem emelt aktív ellenvetést, bár a tartózkodás lehetséges volt. A konszenzus – most feladott – elve azon a hosszú évekre visszanyúló gyakorlaton alapul, amely az ellentmondásos kérdések esetén való közös konszenzuseresést volt hívatott erősíteni. Az IMK-ban már régóta vitatott kérdés volt, hogy egy esetleges AfD-s belügyminiszterre tekintettel meg kell-e tartani ezt az elvet, vagy sem.

A „Tartományi belügyminiszterek és -szénátorok Állandó Konferenciáját” 1954-ben hozták létre a szövetségi tartományok közötti politikai szintű együttműködés koordinálása céljából. Az IMK jellemzően évente kétszer, tavasszal és ősszel ülésezik. Ezen felül rendkívüli üléseket is lehet tartani, valamint írásbeli körlevél útján is hozhatók határozatok. A szövetségi belügyminiszter állandó vendégként vesz részt az üléseken, felszólalási és indítványozási joggal, de szavazati jog nélkül, és a szövetségi kormány érdekeit képviseli a tanácskozásokon.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

4. Választási zűrzavar Berlinben

Kínos baki a berlini törvényhozási választás eredményeinek összeszámlálásakor: a következő berlini parlamentben várhatóan kevesebb képviselő fog helyet foglalni, mint eredetileg gondolták. Ennek oka a Spandau kerületben bekövetkezett változás a választási eredményekben, amely az ideiglenes választási eredmények utólagos ellenőrzése során derült ki. A most megállapított eredmény egyúttal megváltoztatja a parlamenti mandátumok elosztását is, méghozzá 5 mandátummal, így a CDU, az SPD és a Zöldek egy-egy képviselői hellyel kevesebbet kapnak. A Die Linke esetében két mandátumról van szó – közölte délután Stephan Bröchler tartományi választási vezető. „A jelenlegi állás szerint a parlamentnek 153 képviselője lesz. A választási éjszakán még 158-ra számítottunk” – nyilatkozta Bröchler. Az új információk szerint a spandaui 1. választókerületben nem a CDU jelöltje, Bettina Meißner nyerte el a közvetlen mandátumot, hanem az AfD jelöltje, Tommy Tabor.

Ezt Katrin Zickert, a spandaui kerületi választási vezető is megerősítette a sajtó képviselőinek: „Bettina Meißner eleinte az első helyen végzett az első körben, most viszont 35 szavazattal lemarad Tommy Tabor mögött.” Zickert tájékoztatása szerint a választás központi ellenőrző dokumentuma, a jegyzőkönyv ugyan helyes volt az egyik szavazófülkében, a kerületi választási hivatalnak telefonon továbbított gyorsjelentés azonban hibás volt. „Ezek apró hibák, amelyek előfordulhatnak” – mondta a spandaui kerületi választási vezető.

A hiba az utólagos ellenőrzési folyamat során derült ki, amelynek keretében a kerületek a választás után ellenőrzik az előzetes eredményeket. Ezért csütörtökön nyilvános újrászámolásra került sor az első szavazatok esetében. Zickert szerint az új eredmény, amely szerint Tabor nyerte az első szavazatokat, összhangban áll az 1. választókerület összesített eredményével is. Ugyanis ott az AfD a második szavazatok és a kerületi képviselőtestületbe leadott szavazatok tekintetében is vezet. Bröchler szerint ugyanakkor még nem tekinthető teljesen lezártnak a kérdés: „Mindig azzal a fenntartással kell számolni, hogy erről még a tartományi választási bizottságnak kell döntenie, így a mandátumok elosztására vonatkozó kijelentésekről is.” A bizottság ülése október 12-re van tervezve.

A képviselőház most megváltozott összetételét illetően Bröchler hangsúlyozta: „Nem élünk választási káoszban, hanem egy rendezett, nyilvános ellenőrzési folyamat részesei vagyunk.” Az, hogy a hibát Spandauban észrevették, azt mutatja, hogy az ideiglenes és a végleges választási eredmény közötti ellenőrzési mechanizmusok működnek. Bröchler azonban az rbb számára adott interjú során javasolta a folyamatok modernizálását. Elmondása szerint örülne, ha már a következő képviselőházi választásokon digitalizálnák a választási jegyzőkönyvet.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

5. Kelet-nyugati dichotómia 36 év német egység után is

A német újraegyesítés 36. évfordulója előtt Elisabeth Kaiser, a szövetségi kormány keletnémet ügyekért felelős megbízottja bemutatta azt a 2026-os jelentést, amelynek középpontjában ezúttal a társadalmi mobilitás és a felemelkedési lehetőségek állnak. Az „In Bewegung bleiben” – vagyis „Mozgásban maradni” – című jelentés azt vizsgálja, hogy Németországban mennyiben határozza meg az emberek életútját a társadalmi és családi háttérük, illetve milyen lehetőségeik vannak arra, hogy saját erőfeszítéseik révén javítsanak életkörülményeiken. A jelentés három szempontot kapcsol össze: meghallgatja a Németország keleti tartományaiban élők tapasztalatait, adatokkal vizsgálja a társadalmi mobilitást és a vezetői pozíciók megoszlását, valamint bemutatja a szövetségi kormány ehhez kapcsolódó intézkedéseit.

A jelentés egyik legfontosabb megállapítása, hogy Németország keleti és nyugati részének lakossága ma már nagyrészt hasonlóan ítéli meg saját életkörülményeit és felemelkedési lehetőségeit. A német egység társadalmi és gazdasági következményei azonban továbbra sem tekinthetők teljesen lezártak. Különösen szembetűnő a keletnémetek alacsonyabb aránya a vezetői és döntéshozói pozíciókban. A legfelső szövetségi hatóságok vezetői között a kelet-németországi származásúak aránya 2022 óta 13,9%-ról 16,3%-ra emelkedett. Ez ugyan előrelépést jelent, azonban továbbra is jelentős az úgynevezett „keleti reprezentációs rés”: minél magasabb vezetői szintről van szó, annál kisebb a kelet-németek aránya. Kaiser szerint ennek nemcsak szimbolikus jelentősége van, hiszen így a döntéshozatalból hiányozhatnak a német társadalom egy jelentős részének tapasztalatai. A kormány ezért továbbra is arra törekszik, hogy a keletnémetek aránya növekedjen a közigazgatásban és más vezetői területeken, így a gazdaságban, a tudományban, az igazságszolgáltatásban, a kultúrában és a médiában is.

A társadalmi felemelkedés lehetőségei ugyanakkor nem kizárólag a regionális különbségekre vezethetők vissza. A jelentés szerint az egyik legfontosabb kérdés, hogy milyen feltételekkel indulnak el az emberek az életben. Ennek alapján a korai oktatási és támogatási programok

kulcsszerepet játszanak abban, hogy a gyermekek származásuktól és társadalmi helyzetüktől függetlenül jobb esélyekkel indulhassanak. A szövetségi kormány Start-Chancen programja mintegy 4000 iskolát támogat Németországban, köztük körülbelül 560 kelet-németországi intézményt. A kormány emellett a korai vagyonfelhalmozást is ösztönözni kívánja, többek között a tervezett korai nyugdíjprogram (Frühstartrente) és a magánnyugdíj-rendszer 2027-től tervezett reformja révén. A cél hosszabb távon az is, hogy mérséklődjön a keleti és nyugati országrész közötti vagyoni különbség.

A jelentés kiemelten foglalkozik a strukturálisan gyengébb régiók gazdasági megerősítésével is. A beruházások, az új vállalkozások, a kutatóintézetek és a közép vállalkozások támogatása hozzájárulhat ahhoz, hogy helyben is létrejöjjenek jól fizető és perspektívát kínáló munkahelyek, ezáltal csökkenjen a képzett munkaerő elvándorlása. Kelet-Németországban erre példaként szolgálhatnak az olyan ipari fejlesztések, mint az Infineon drezdai félvezetőgyára. A kormány emellett az infrastruktúra fejlesztését is fontos eszköznek tekinti: az utak, hidak, oktatási intézmények, digitális hálózatok és az energiaellátás fejlesztését egyaránt támogatja az „Infrastruktúra és klímasemlegesség” elnevezésű különalap.

Kaiser szerint azonban a kelet- és nyugat-németországi különbségek felszámolásához továbbra is szükség van az oktatás, a munkahelyteremtés, az infrastruktúra és a vagyoneloszlás javítására. A vagyon és az öröklés terén továbbra is jelentős eltérések vannak a két országrész között. A megbízott ezért felvetette az örökösödési adóból származó bevételek nagyobb mértékű kiegyenlítésének lehetőségét, valamint azt az elképzelést is, hogy minden 18 éves fiatal számára biztosítsanak valamiféle „kezdő örökséget” (Grunderbe), amelyet például oktatásra vagy vagyonépítésre lehetne fordítani. Érvelése szerint annak, aki kevés vagyont örököl, vagy egyáltalán nem részesül örökségben, ugyanúgy meg kell adni a lehetőséget arra, hogy saját erőfeszítései révén építhessen fel egzisztenciát.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

6. Ismét lemondásra kényszerült Jens Spahn, a CDU egykori frakcióvezetője

A júliusi, bérnyomásokat érintő botrány után újfent kellemetlen helyzetbe került a német kereszténydemokraták egykori frakcióvezetője, Jens Spahn. A Bundestag költségvetési bizottságában (Haushaltsausschuss) betöltött tagságáról is lemondásra kényszerült, miután kiderült: hazudott, amikor távollétét a beteg gyermekével indokolta.

Az idén júliusig a CDU/CSU frakciószövetség élén álló, Friedrich Merz kancellár potenciális belső kihívójának is tekintett fiatal politikusra az utóbbi hónapok kihívásai után ismét rájár a rúd. Spahn, akiben korábban még pártelnöki ambíciók is felsejlettek, újabb pozíciótól esett el, miután kiderült, hogy hazudott a bizottsági ülésről való hiányzásának valódi okáról és a beteg gyermeke ápolása helyett szardíniai nyaralását töltötte családjával társaságában. Az ügy nem csupán a többi párt, hanem a bizottság CDU-s tagjai között is jelentős felháborodást keltett: 14 párttársa közül többen is Spahn bizottságból való „kirúgását” szorgalmazták. Távozásáról a Merz kancellárhoz hű frakcióvezetés közvetítésével meg is állapodtak, a távozó Spahn így – elmondása szerint – a választókerületére és családjára fog koncentrálni a következő években.

Nem ez az első kellemetlenség, ami az utóbbi hónapok során a politikus kapcsán felmerült. Júliusi botrányával, melyben kiderült, hogy férjével közös gyermeke egy Németországban tiltott módon, béranya segítségével született az Egyesült Államokban, jelentős károkat okozott személyes népszerűségének. Az egykori szövetségi egészségügyi miniszter így a társadalmi népszerűsége mellett az eddig párton belül még meglévő, konkrét politikai kérdésekben befolyással bíró „erősember” pozícióját is elvesztette. Az eset nem segít a CDU népszerűségi mutatóin sem: a legutóbbi közvélemény-kutatások alapján a párt 20% körül mozog (néhány intézet mérése alapján már alatta is van), a fokozatos csökkenés pedig egész évben jellemző volt.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

7. A Magyar-Német Intézet hírei

Cikk- és interjúajánló

A **Hit Rádió Glóbusz** című műsorának legfrissebb adásában **Bauer Bencével** beszélgetett Nagy-Bato Jonatán Imrével a nemrégiben, Szász-Anhaltban bekövetkezett, 43,8%-os AfD-győzelemről. A 39 fős mandátumtöbbség révén pedig a BSW támogatásával reális esély nyílt arra, hogy Ulrich Sigmund személyében novemberben megválasszák Németország első AfD-s tartományi miniszterelnökének. Mindeközben felmerült a „szövetségi kényszer” bevezetése a tartománnyal szemben, a leköszönő CDU-s miniszterelnök pedig inkább önként lemondott a Miniszterelnöki Konferencia soros elnökségéről.

A teljes beszélgetés [itt](#) nézhető vissza.

Impresszum

Magyar Német Intézet az Európai Együttműködésért

Igazgató: Dr. Bauer Bence LL.M.

Felelős munkatársak: Dobrowiecki Péter, Szalontai Petra, Fonay Tamás Álmos

Székhely: 1113 Budapest, Tas vezér utca 3-7.

Web:

www.magyarnemetintezet.hu

E-mail: mni@mcc.hu